

Ontmoetingen - Barabbas

Schriftlezing: Lucas 23:13-25

Op de heuvel Golgota – even buiten Jeruzalem – liggen drie lange kruispalen gereed. De dwarsbalken zullen de veroordeelden er straks zelf heen moeten dragen. Drie kruisen op Golgota. Voor Bar-Abbas is het middelste kruis bedoeld. Naast hem zullen ter linker- en ter rechterzijde over enige dagen twee helden van zijn knokploeg hangen.

Bar-Abbas. Jezus Bar-Abbas, zegt één van de handschriften van het Nieuwe Testament. Zijn naam betekent: zoon van Abba, zoon van de vader. Een naam die ook gegeven werd aan zonen van rabbijnen. Voel je de spanning in het evangelie? Hoe dicht komt zijn naam bij die van onze Heiland?

Jezus Bar-Abbas. Jezus zoon van de vader. Een Jezus-figuur. Een messias. Een bevrijder.

Bar-Abbas is de leider van een groep opstandelingen die men in de dagen van rabbi Jezus: Sikariërs noemde. Ze behoorden tot de linkervleugel van de Zeloten. Je zou ze kunnen vergelijken met een Hamas-beweging.

Sikariërs: dolk-mannen. Een ondergrondse verzetsbeweging die met hun messen en dolken alles wat Romeins of Romeins-gezind was ... van het leven probeerde te beroven. Bij de Romeinen berucht, bij de Joden op handen gedragen.

Bar-Abbas, de populaire leider van het ondergrondse verzet tegen de gehate Romeinen, is dezer dagen in handen van Pontius Pilatus gevallen. Hoe dat mogelijk is geweest? In een gewelddadig handgemeen met Romeinse soldaten, waarbij doden waren gevallen, is Bar-Abbas gevangen genomen. En nu zit Jezus Bar-Abbas met twee van zijn helden veilig achter slot en grendel in één van de gevangencellen van de burcht Antonia.

Pilatus wil een voorbeeld stellen. Hij zal Bar-Abbas en zijn twee helden een meest verschrikkelijke dood laten sterven aan het kruis. Maar de vertegenwoordiger van het Romeinse gezag wil met deze gruwelijke executie wachten tot Pèsach. Dan kunnen al de pelgrims die van heinde en verre naar Jeruzalem zijn gekomen, deze afgrijselijke marteling-ter-dood aanschouwen. Dàt zal ze afschrikken. Bar-Abbas wacht in zijn dodencel op het

kruis.

En Jezus? Jezus gaat intussen van hand tot hand. Via, via, via ... Via Dolorosa. En omdat Herodes Antipas, uiteindelijk geen raad weet met deze vermeende 'koning van de Joden' heeft hij Hem – op de vroege morgen van Goede Vrijdag - teruggestuurd naar Pilatus.

Pontius Pilatus maakt zich er dit keer niet zomaar van af. Opnieuw geeft de vertegenwoordiger van het Romeinse gezag aan dat hij – na een gerechtelijk onderzoek – niet anders dan tot de conclusie kan komen dat rabbi Jezus uit Nazaret onschuldig is. Opruiing, opstand tegen Rome? 'Hij heeft niets gedaan waarop de doodstraf staat. Ik zal Hem daarom vrijlaten, nadat ik Hem heb laten geselen.'

Die uitspraak is voor de aanwezige geestelijke leiders en het samengestroomde volk onaanvaardbaar. Ze hebben liever dat hun populaire verzetsleider Bar-Abbas wordt vrijgelaten. Prefect Pilatus, rechtvaardig Romeins gezagsdrager, sputtert tegen. Voor de tweede en een derde keer probeert hij de menigte te overtuigen van Jezus' onschuld. Maar ze willen niet luisteren en blijven schreeuwen: 'Kruisig Hem, kruisig Hem!' Pilatus voelt zich bedreigd. Nee, hij wil geen opstand in Jeruzalem. En dus geeft hij zich gewonnen. Rabbi Jezus van Nazaret zal de plaats van Jezus Bar-Abbas innemen op het al gereedstaande kruis van Golgota!

Bar-Abbas, de schuldige komt vrij, doordat Jezus, de onschuldige, zijn plaats inneemt. Dat is, beste mensen, het goddelijk geheim van Goede Vrijdag. Jezus, de eerstgeboren Zoon van de Vader in de hemel, neemt de plaats in van de eerstgeboren zoon van Abbas. Zoals een lam – op Pèsach – de plaats innam van de eerstgeborene uit het gezin van een Israëliet.

Hoe het verder ging met Bar-Abbas? Geen kruis voor hem, maar de vrijheid, omdat Jezus zijn plaats innam. Of die wonderlijke ruil ook zijn hart en zijn leven veranderd heeft? Dat vertelt de geschiedenis ons niet. En Jezus? Hij vervolgt zijn Via Dolorosa. Ook voor ons. Voor u, jou en mij!